

GEZOCHT: NIEUWE KLEREN VOOR ERASMUS

PHILOSOPHY GROUND

In de hal van het C-gebouw op de Erasmus Universiteit Rotterdam verzamelt zich even voor vieren een groep filosofiestudenten. Sommige van hen zijn bijzonder opgewekt, andere ogen wat zenuwachtig. Om vier uur staat namelijk de presentatie van een alternatieve begroting voor de Faculteit der Wijsbegeerte op de planning, die door Philosophy Ground is opgesteld.

De organisatoren van het evenement proberen de laatste mensen te overtuigen om zich aan te sluiten bij het gezelschap dat de bijeenkomst in zaal C1-2 bij zal gaan wonen. Een van hen spreekt me aan en vraagt of ik de bijeenkomst wil verslaan. Ik stem toe, zonder echt te weten wat er zal gaan gebeuren. Na enkele minuten haasten we ons naar de uitverkoren zaal, die al snel volstroomt. De opkomst is boven mijn verwachting.

Thijs Heijmeskamp, een van de kopstukken van Philosophy Ground, wacht geduldig tot het geroezemoes in de zaal afneemt. Vooraan zitten decaan Jack Vromen en onderwijsdirecteur Bart Leeuwenburg. Ook zijn er verschillende docenten aanwezig, al vormen studenten overduidelijk de meerderheid in de zaal. Ik realiseer me dat het College van Bestuur, voor wie de presentatie eigenlijk is bedoeld, niet aanwezig is.

Thijs opent de bijeenkomst door de decaan te bedanken voor zijn aanwezigheid en komt vervolgens ter zake. Philosophy Ground heeft de afgelopen tijd haar zorgen geuit over de toekomst van de faculteit, vertelt hij. De plannen van het CvB zijn, ondanks de zorgen en de inspanningen van zowel studenten als docenten, onduidelijk gebleven. Hier moet verandering in komen. De organisatie is bang dat de huidige plannen in elk geval geen gezonde faculteit mogelijk maken, zo besluit hij. Sommige studenten knikken; iedereen kijkt ernstig. Het is duidelijk dat de aanwezigen zich bijzonder betrokken voelen bij de situatie.

Het woord is aan Martijn Samson, die een tegenbegroting zal gaan presenteren waaruit zal moeten blijken waarom het huidige maatpak, dat door het CvB aan de faculteit is toegekend, onmogelijk een financieel gezonde faculteit mogelijk maakt. Martijn opent met de vraag: waarom een tegenbegroting? Hij legt uit dat Philosophy Ground gelooft dat constructief en productief meedenken beter is dan zomaar de hakken in het zand te zetten, zoals studenten in Amsterdam hebben gedaan. Hij benadrukt dat Philosophy Ground een andere houding wil aannemen. Vandaar de slogan voor dit evenement: "Zij een bezetting, wij een begroting". Het doel is niet te protesteren, maar mee te denken.

De bijeenkomst heet: "Gezocht: nieuwe kleren voor Erasmus". Martijn legt uit dat dit een verwijzing is naar het sprookje van *De nieuwe kleren van de keizer*. Het huidige maatpak voor de faculteit past niet en daarom zijn er nieuwe kleren nodig. Sommige toeschouwers grinniken, de decaan kijkt met een stalen gezicht voor zich uit. Martijn vervolgt dat het opstellen van de

begroting door Philosophy Ground vrij optimistisch van start is gegaan. De studenten begonnen zich zelfs af te vragen waarom er zo veel onduidelijkheid is blijven bestaan.

De toeschouwers worden op een leuke manier door een hele rij cijfers gesluisd. Martijn benadrukt dat het verslag online terug te vinden is, voor degenen die het na willen lezen. Ik zie veel geschrokken gezichten op het moment dat hij uitlegt wat de consequenties van het huidige maatpak voor het personeel kunnen zijn. Meer dan de helft zal moeten vertrekken. De boodschap van zijn verhaal is duidelijk: met dit budget is het onmogelijk een gezonde begroting op te stellen die de faculteit in staat stelt aan de eisen van het CvB te voldoen. Martijn stelt dat een van de grootste problemen voor de faculteit het gebrek aan visie bij het bestuur is. "Je kan pas weten waar je geld aan *moet* uitgeven, als je weet waar je geld aan *wil* uitgeven," zegt hij. "Zonder visie moet je geen begroting gaan maken."

Na de presentatie zijn er veel vragen. Er blijkt nog veel onduidelijkheid te bestaan over de cijfers en over de relatie tussen het maatpak en de begroting. Het wordt me pijnlijk duidelijk dat de enige verduidelijking over de financiële situatie van de faculteit door Philosophy Ground is gegeven. Van de bestuurders horen we in dat opzicht weinig tot niets.

Decaan Jack Vromen krijgt gelegenheid om te reageren op het betoog van de studenten. Hij spreekt zijn waardering uit voor het werk en de moeite die er is gestoken in het doorgronden van en het meedenken over de begroting: "Er zijn constructieve suggesties gedaan die het overwegen waard zijn." Toch is hij niet van alle aspecten van het verhaal gecharmeerd: Martijn heeft gesproken van een "eerlijk budget" dat de faculteit toe zou moeten komen, maar volgens de decaan is het onmogelijk om de rector en decanen van andere faculteiten hiervan te overtuigen. Er zijn binnen de universiteit namelijk faculteiten die met veel ernstiger financiële problemen te kampen hebben. Hij stelt zelfs dat deze actie kan leiden tot een inkrimping van het budget voor de wijsbegeerte.

De decaan zegt dat hij het waardeert dat er geen rooskleurig plaatje is geschetst in de presentatie, maar dat de situatie ook niet zo ernstig is als de studenten doen voorkomen. Volgens hem hoeven er met het huidige maatpak niet zo veel ontslagen te vallen als is beweerd. Bovendien zitten er rekenfouten in de tegenbegroting, zo stelt hij. Hij is skeptisch tegenover de vraag of het CvB bereid zal zijn om meer geld uit te trekken voor de faculteit en bovendien zegt hij te betwijfelen of het mogelijk is om alle visies binnen de faculteit op één lijn te krijgen. Een van de voorstellen van de tegenbegroting, namelijk een samenwerking met de universiteiten Leiden en Delft, is al eens beproefd en zeer teleurstellend gebleken. Volgens hem worden de dingen zoals ze zijn door de studenten verward met de dingen zoals ze zouden moeten zijn. Zijn conclusie luidt dan ook dat er interessante en constructieve suggesties zijn gedaan, maar dat de begroting niet haalbaar is.

Na deze woorden slaat de sfeer in de zaal om. Martijn reageert: "Figures should be based on facts." Decanen van andere faculteiten zullen volgens hem naar deze woorden moeten reageren, als ze tegen de begroting in willen gaan. Over het op één lijn krijgen van verschillende visies zegt hij dat het aan de decaan zelf is om de weg te leiden, omdat er anders nooit overeenstemming zal kunnen worden bereikt. Met dat laatste is Vromen het eens. Toch is hij van mening dat het budget

van de tegenbegroting niet is gebaseerd op feiten, maar eerder op voorspellingen over het aantal studenten dat komend collegejaar zal instromen. Hij vindt dat er duidelijk moet worden wat voor situatie wenselijk is. Het idee dat er een visie moet komen die iedereen ervan zal overtuigen dat de faculteit behouden moet worden, is leuk, maar zo werkt het niet, zegt hij. Tenslotte benadrukt hij dat hij zelf heeft moeten strijden voor het maatpak, omdat dit niet altijd gegarandeerd is geweest. De enige voorwaarde die het CvB hiermee aan de faculteit heeft gesteld, is dat de begroting binnen het maatpak past. Dan kun je niet om nog meer geld gaan vragen.

Vanuit de zaal volgen er vragen over het behoud van de deeltijdopleiding. Is dit gegarandeerd? Wordt deze opleiding een certificaatstudie in samenwerking met de Erasmus Academy? Hierover is recentelijk een enquête verstuurd, die een dag later al gesloten was. De onderwijsdirecteur neemt het woord en stelt dat een dergelijke samenwerking handig zou kunnen zijn om, in zijn woorden, "studenten bij onze faculteit binnen te laten fietsen". Met enkele opmerkingen van de toeschouwers over deze situatie wordt de sfeer in de zaal bijna vijandig.

Leeuwenburg benadrukt dat er nu vier wegen zijn om wijsbegeerte te volgen aan de EUR, namelijk via de voltijd- en deeltijdopleiding, via de certificaatstudie en door middel van cursussen. Hij kapt zijn eigen betoog echter af: "We hebben dit al bij eerdere bijeenkomsten besproken."

Het CvB zou voor de faculteit een soort terugkeer naar de oude functie van interfaculteit voor ogen hebben. Leeuwenburg zegt verwijtend dat het raadzaam is om de website van het ESE eens te bekijken. Er volgt een discussie die voornamelijk bestaat uit een herhaling van zetten en het wordt steeds onrustiger en rumoeriger in de zaal.

Vromen komt weer aan het woord. Hij benoemt het enthousiasme van de andere decanen over de Double Degree, waardoor het maatpak mogelijk is gebleken. Na commentaar van nog wat studenten, zegt hij: "Jullie doen maar alsof het bestaansrecht van de faculteit vaststaat, maar daar heb ik voor moeten vechten." Studenten kijken elkaar fronsend aan, waarna hij vervolgt dat het nog moet blijken of het maatpak wel echt te klein is voor de faculteit om de dingen te doen die gedaan moeten worden. Pas als dat zou blijken, zou er misschien om een groter maatpak kunnen worden gevraagd.

Op dit punt is het al over vijven. De tijd is voorbij gevlogen. Thijs besluit de discussie af te kappen: "If we stay here any longer, this manifestation will turn into an occupation." Er wordt gegrinnikt in de zaal bij deze laatste benadrukking van het verschil tussen de bezetting in Amsterdam en deze Rotterdamse poging om constructief mee te denken.

Thijs zegt van mening te zijn dat de Erasmus Universiteit niet weet waar ze voor staat en wat de rol van de filosofie moet zijn binnen de universiteit. Het is volgens hem tijd om daarover in gesprek te gaan. Daarmee is de bijeenkomst gesloten.

De sfeer achteraf is wat grimmig. Een aantal studenten besluit op de campus een biertje te drinken, andere praten nog even na voor de deur van de zaal waar ze net uit komen. Het zal nog moeten blijken hoe de nasleep van de bijeenkomst eruit zal gaan zien.